

39
Ernek a számnak az ára 30 fillér.

Negyvennyolcadik évfolyam.

26. szám.

Debrecen, 1928 június 30.

DEBRECENI PROTESTÁNS LAP

EGYHÁZI ÉS ISKOLAI HETI KÖZLÖNY.

SZERKESZTIK: DR. KUN BÉLA ÉS DR. RÉVÉSZ IMRE.

Megjelenik minden szombaton.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECEN, KOLLÉGIUM.

Előfizetési ár félévre hét pengő.

Imádság

a debreceni Nagytemplomban Horthy Miklós
kormányzó születése napján.

Írta és 1928 június hó 18-ikán elmondotta:
Dr. Baltazár Dezső püspök.

Mindenható Isten! Mennyei Édes Atyánk!

Ezen a földön nem találjuk azt a helyet, ahol biztos menedék várna reánk; mindenünk olyan bizonytalan, mint a szél, amelynek fúvását halljuk, „de nem tudjuk honnét jó s hová megy”. Az erőnk elsovad, szépségünk lehervad, gazdagságunk prédára megy, kincsünk felett tolvajok osztoznak, méltóságunk és dicsőségünk koronája lehull, sirássá változik a boldogságunk és az igazságunk kiszórt szemétté, megtapodott ronggyá, hogy ha csak mi magunkra van bízva életünk és javaink sorsa, jövőndője.

De Te Uram, a föld és ég nagy közbevetésén keresztül is kegyelemből és irgalomból, megbocsátásból és könyörületből, isteni jóságból és atyai szeretetből megcsináltad a közöltetést Szent Fiad, a Jézus Krisztus által, akinek érettünk lefizetett zsoldja, váltságshalála, egyszeri tökéletes áldozata folytán „szabad menetelünk van Tehozzád”, ezzel a szabad bemenetellel nem hivalkodunk. A mi érdemünk távol van attól, miért is csak töredelmes szívünk és alázatos lelkünk előtted kedves áldozati ajándékaival járulunk Te hozzád, meglátva és lerakva, megbánva és megsíratva számnélküli, titkos és nyilvános bűneinket; de meg is utálva és megjavulás fogadással mentetgetve is azokat előtted.

Felénk fordított orcád fényében megbátorítva és megvidámítva még szomorú sorsunk idején is örvendezéssel emeljük kezeinket hozzád, „mert Te jó vagy, Uram és kegyelmes és nagyirgalmasságú mindazokhoz, akik hittel kiáltanak hozzád.” Mi hiszünk, Uram Te benned és a Te Szent Fiadban, mert kihez is mehetnénk hittel máshoz, mint hozzád, hiszen örök életnek beszéde, tökéletes tudomány, hatalom és áldás küfeje csak Te nálad van. Figyelmezzél, Uram a mi imádságunkra és hallgasd meg a mi könyörgésünk szavát. Nincsen hozzád hasonló semmi erők, hatalmak és birodalmak

között és nincsenek hasonlóak a Te munkáidhoz. Mert nagy vagy Te és csodadolgokat művelsz: csak Te vagy Isten egyedül.”

Érezzük, hogy a magunk testét rabságba zártad és hazánkat a halál mélységébe rekesztetted; érezzük, hogy fojtogatnak ellenségeink ujjai és nyomorgatják azokat, akikkel vérünk és lelkünk közös; érezzük, hogy minden napsugár után eljön a felleg, minden egy reménységet két csalódás tőre ver átál; érezzük, hogy többen örülnek nyomorúságunkon, mint amennyien imádkoznak értünk; érezzük, hogy csak néma nehezék vagyunk, amit a világ kegyetlen hatalmai a maguk kalmármérlegének hol egyik, hol másik serpenyőjébe dobnak hasznuk és tetszésük és gonosz kedvük szerint; de mindeme nyomorúságok, félelmek és szenvedések mellett azt is érezzük, hogy kiszabadítottad lelkünket a mélységes pokolból, amelyben harag, gyűlölet az égető tűz és kétségbeesés az emésztő gyötrellem.

A közös keserű pohár, amelyet csordultig töltve adtál a kezünkbe, szeretet forrása lett s a közös gyász fekete pecsétjével testvérekké jegyeztél el még azokat is, akik megoszolva az értelem ilyen vagy amolyan útjain, egymás lelkét halálra keresték. A kétségbeesés fellegén pedig kegyelmed lelki bizonyosságai vonnak át szívérványt s annak gyönyörűségei színeiben kedvességeket mutogatnak a jövőndő felé.

Ilyen kegyelmi bizonyosságul, a boldog jövőndő kezeséül adtad mi nekünk Uram országunk fejét, népünk vezérét, hazánk kormányzóját. Tudjuk ugyan, hogy „egyedül Te vagy Úr mindenek felett; tudjuk, hogy nem embertől van a prófétai szó, hanem Istentől”; de azt is tudjuk, hogy Te választottaiddal, mint irgalmasságod, hatalmad és bölcseséged eszközeivel munkáltatod a népek, nemzetek, országok javát.

„Lelkünk engedelmeskedik tehát a földi hatalmasságnak, mert nincsen hatalmasság, hanem ha Tetőled onnan felülről.” Engedelmisségünk alázatába és hódolatába a tisztelet fényéből s a szeretet melegéből is elegyítünk és imádságunk karjára vesszük, könyörgésünk paizsára emeljük Kormányzónkat születése évfordulati napján és megáldatásra,

megszenteltetésre így mutatjuk be neked. Te előted számon van tartva a verejtékcseppek, amelyeket temérdek munkáiban javunkra tusakodva érettünk ejt és a könnyek, amiket titkon behajtott ajtóimögött hazája sorsáért hullat. Ezeket a verejtékeket és könnyeket váltsd be, Uram romolhatatlan dicsősége koronájának ékköveiül, a maga, családja s népe boldogságának drága gyöngyeiül. Adj napok hosszúságát napjaihoz, esztendők sokaságát esztendeihez, melyeknek során lássa magát mindig erősnek és bátornak, jónak és igaznak, áldottnak és boldognak; népét, hazáját pedig hatalmasnak, győzedelmesnek, dicsőségesnek, mint a Te megszabadított, megváltott, megigazitott és megdicsőített örökségedet Jézus által. Amen.

Egyházkerületi közgyűlés.

Vitéz Horthy István egyházkerületi főgondnok beiktatása.

A június 26—27-re kitűzött egyházkerületi közgyűlés szokatlan ünnepélyesség közt folyt le. Az egyházkerület új főgondnoka, vitéz Horthy István tábornok ekkor foglalta el méltóságát. A nevezetes alkalomra az ország minden részéből érkeztek vendégek, úgy, hogy a közgyűlési terem szűknek bizonyult. Ott voltak a többek közt: Ravasz László, Révész Kálmán, Geduly Henrik püspökök, Dókus Ernő, az egyetemes konvent elnöke, báró Radvánszky Albert ág. hitv. ev. főfelügyelő, Balogh Jenő, gróf Teleki József egyh. ker. főgondnokok, Zelenka Lajos egyh. ker. felügyelő, a testvér ág. hitv. egyháztól még Paulik János lelkészegyesületi elnök, dr. Haendel Vilmos e. m. felügyelő, — a református egyházkerületekből Janka Károly egyh. ker. főjegyző, Medgyaszay Vince, Kiss Zsigmond esperesek, gróf Teleki Tibor, Meszner Béla, Farkas Géza, Jókai-Ihász Miklós, báró Ragályi Balassa Ferenc egyházmegyei gondnokok, Benedek Zsolt konventi tanácsos, továbbá Verzár Frigyes egyetemi rektor, báró Feibitsch Berthold, Kállay Miklós főispánok, Alexander Imre, Pákozdy Sándor alispánok, dr. Magoss György polgármester, továbbá az egyházkerületünk esperesei, gondnokai, tanácsbírái csaknem teljes számmal és a többi közgyűlési tagok. A lelkészek palástosan, a világiak nagyrésze magyar diszruhában jelent meg, ami a beiktatási ünnepélyt külsőségében is diszessé tette.

A közgyűlést Baltazár Dezső püspök imája, majd rövid beszéde nyitotta meg. Ezután Révész Imre főjegyző tette meg jelentését a főgondnok választás eredményéről, mely szerint minden szavazat vitéz Horthy Istvánra esett. A megválasztott főgondnokot küldöttség hívta meg s mikor azzal megjelent, zúgó éljenzés fogadta.

Baltazár Dezső püspök nagyszabású beszéddel üdvözölte az egyházkerület nevében. Majd Horthy István főgondnok mondta el — miután a szabályszerű esküt letette — székfoglaló beszédét. A beszéd nem tartozik az úgynevezett szónoki mesterművek közé. Egyenes, katonás beszéd, mely azonban

helyes meglátáson alapuló gondolatokban gazdag, buzdító, szívből jött és szívhez szóló volt és a hallgatóságra mély hatást tett.

Aztán ékes üdvözlő beszédeket hallottunk. Dókus Ernő egyházkerületi főgondnok a református, báró Radvánszky Albert az ág. hitv. egyház, Verzár Frigyes a Tisza István tudományegyetem, Pákozdy Sándor alispán a törvényhatóságok, Török Imre a hevesnagykunsági egyházmegye, Csánki Benjámín a kenderesi egyház üdvözlését tolmácsolta s végül főgondnok lakóhelyének, Gyömrőnek népes küldöttsége, a két gróf Telekivel jelent meg s református lelkésze szép lelkes beszédben mondta el a község örömet és szeretetét.

A főgondnok beiktatás után még két más székfoglalás volt. Vásáry István világi főjegyzőnek, az ő helyébe pedig jegyzőnek báró Vay László nagybirtokos felsőházi tag esküdt fel. Mindkettőjüket lelkes éljenzés ünnepelte.

Délben a főgondnok ebédet adott, melyen a kormányzóért, az új főgondnokért, Dókus Ernőért mint a magyar református egyház világi fejéért, Baltazár Dezső püspökért és a vendégekért mondtak köszöntöket, míg az üdvözlést a főgondnok, továbbá a vendégek közül Geduly püspök és Kállay főispán köszönték meg.

Baltazár Dezső püspök beszéde Horthy István főgondnok beiktatásán.

Lélekemelő ünnep keretében diszmagyaros előkelőségek, palástos esperesek és egyházkerületi tagok, továbbá számos küldöttség jelenlétében folyt le nagybányai vitéz Horthy István ny. altábornagynak az egyházkerületi főgondnoki székbe való beiktatása. Enek és Baltazár Dezső püspök imája után a hivatalos formások végén a lelkes éljenzés közt bevonuló főgondnok letette az esküt. Eskü után Baltazár Dezső püspök a következő beiktató beszédet mondta:

Nagyméltóságú Egyházkerületi Főgondnok úr!

Nagy árvaságunk múlását jelenti közöttünk való megjelenése s vezéri helyre állása. *Feladata nem lesz könnyű, mert olyan elődnek áll a helyére, aki tükörpélda, fogalom és esemény volt a vezérségben.* Bölcsesség, hűség, szeretet: e három volt az, amelyekben megmérte, hiánynélkülinek találtatott s amelyekkel az örökkévalóságra már itt a földön eljegyeztetett.

A tiszántúli református egyházkerület gyülekezetei e három tulajdonságnak a jegyeit látták a Nagyméltóságod homlokán s életében. Ezért fordultak buzgó kéréssel feléje s fejére ezért helyezték egyhangú bizodalomuk koronáját.

Mivel mind hazánkra, mind egyházunkra gonosz idők járnak: úgy a bölcsesség, mint a hűség, nemkülönben a szeretet kegyelmi ajándékainak is bőséges próbáltatásokkal szolgál az élet. A háborút és a forradalmakat még csak megtudja érteni a bölcsesség, mert szokott törvényeiket a sátán előírásaiból ismeri; de már az olyan béke előtt, amely az árulás jutalmán

s az igazság halálán épült, tanácstalanul kell állani. A hűség próbája magyar református egyházunk mostoha, alávetett helyzete, amelyben világ szerint értékes hasznok, kedveskedő előnyök, kecsegtető kilátások, tetszetős nyereségek nem rejlenek; hanem csak a szolgálatnak és áldozatnak nehéz, de nagyszerű lehetőségei. *A szeretet próbája a gyűlölet, amely a hitellen vörös és a telhetetlen fekete nemzetköziség oldaláról gerjeszti az emésztő tüzet és szórja belőle gyújtókatva a csóvákat minden fedélre, amely alatt Jézus nevében ketten, hárman, vagy többen összegyűlkezve csak az evangélium és csak a haza oltárán szolgálnak és hoznak áldozatot.*

Mindezekkel a próbákkal szemben a Nagyméltóságod bölcsessége, hűsége és szeretete erős. Erős az egyéniségének alaptermészete folytán és erős családjának szent hagyományainál fogva. Ebben az erejében, ennek az erőnek megtartásában és győzelemre alkalmazásában a hatalmas tiszántúli egyházkerület támogatja Nagyméltóságodat. *Bocskay Istvánnak, Bethlen Gábornak, a Rákócziaknak és Horthyaknak ezen a sik földjén sem vallási, sem nemzeti vonatkozásban nem szokott idegen istenek előtt meghajolni a zászló.* A magyar kálvinizmus hagyományai itt még a nagy tömegek tehetetlenségével is ellene tudnak állani kóborló irányzatok kikezdéseinek; eleven erejükkel pedig meg tudják rázni és le is dönteni a pokol kapuit.

Üdvözlöm Nagyméltóságodat tisztelettel, szeretettel, bizalommal egyházkerületünk, kolégiumunk s a debreceni református egyház nevében.

Az Isten végére mehetetlen kegyelme öltöztesse be Nagyméltóságodat a tiszta evangélium és egészséges nemzeti eszme diadalának kivívásához alkalmas erők, lelki hatalmas kegyelmi ajándékok mellvasába, vértzetébe, fegyverzetébe, hogy az eleven erőnek legyen győzelemhez juttató vezére áldással és dicsőséggel.

Horthy István egyházkerületi főgondnok beszéde.

A püspök beiktató beszéde után a főgondnok tartotta meg székfoglalóját.

Beszéde elején köszönetét fejezte ki azért a nagy bizalomért és szeretetért, amely iránta egyhangúlag megnyilvánult. Programjában elsősorban a kálvinista öntudat még nagyobb fokú felébresztését és ébrentartását tűzte ki célul.

— *A lelkészek tudása és műveltsége miatt* — mondotta — *nincs okunk szégyenkezni, meg van a kilátásunk arra, hogy ez a jövőben még fokozódni fog.* Az iskolákat szigorú felügyelet alatt kell tartaniok a lelkészeknek. Nevelni kell vallásos és nemzeti irányban, mert csak a hazafias nevelés biztosítja a vallásosságot.

— *A lelkészek belmissziói munkát folytassanak.* Gondja és legfőbb törekvése lesz, hogy *a lelkészek és tanítók nem luxust biztosító, de gond-*

talán megélhetést nyújtó jövedelemben részesüljenek, mert csak akkor tölthetik be hivatásukat.

— Törekednünk kell kiváló tanerőket nevelni, mert *iskoláinkat, hol jó református embereket nevelnek, meg kell tartanunk.*

— Szeretnék gondoskodni arról is, hogy azok a tanítók, akik kiválóan végzik a tanítást és nevelést, külön díjazásban is részesüljenek.

— A lelkészi és tanítói hivatás nem olyan állás, amivel vagyont lehet szerezni, ezért ide csak olyan férfiak valók akik megértik hivatásuk magasztosságát.

— Csonka-Magyarország vagyunk — folytatta —, de kell, hogy minden törekvésünk az legyen, hogy *visszaszerezzük hazánk régi határait.* Ezt csak akkor remélhetjük, ha minden becsületes, hazafias magyar ember összefog és ennek első feltétele, hogy az egyes vallásfelekezetek összetartsanak, egymást megértve és támogatva dolgozzanak a haza és egyház érdekében. Nem szabad a más vallásfelekezetekhez tartozókat lebecsülni, de mi sem hagyhatjuk magunkat lebecsülni; igazunkat mindig és minden körülmények között megvédjük, a kellő formák között.

— *Aki a vallásfelekezetek között az egyenlenséget szítja, aki izgat, az nem becsületes magyar ember s ezt a vádat mi nem vehetjük magunkra.* Az evangélikus egyházzal mindig jó egyetértésben voltunk s ezt a jó egyetértést még mélyebbé kell fejlesztenünk.

— *Sajnos, hogy katolikus részről olvastunk nyilatkozatokat, melyek az összetartás és megértés elé akadályokat gördítettek. Nekünk az ilyen igazságtalan támadások ellen védekeznünk kell, ez hazafias kötelességünk.* Védekezzünk erélyesen, oly modorban, hogy ökel ne sértsük és remélem, hogy akkor ők is több szeretettel emlékeznek meg majd rólunk.

— Nem akarok részletesen foglalkozni a támadásokkal, de kijelentem, egyik felekezet se követeljen jogot magának arra, hogy egyedül ő vigye a vezető szerepet. A vezető szerep valláskülönbőség nélkül azokat az egyéneket illeti meg, akiket arra kvalifikál tehetségük, egyéniségük, jellemük.

— Serédi hercegprimás őminenciája úgy nyilatkozott, hogy „honfitársaival, akikkel nem a vallásközösség, hanem az édes haza szeretete fűzi össze, a kölcsönös megértésre és békességre, az ország érdekében való együttműködésre kíván törekedni“. Bizom abban, miszerint őminenciája ezt a felfogást erélyesen keresztül is viszi és hívei az ő intenciói szerint viselkednek. Én is magamévá teszem őminenciája jelmondatát: *justitia et pax!*

Igaz magyar hazafi nem is gondolkozhatik másképpen. Nem szabad nekünk e hazában senki más támadni, mint a destruktív, nem hazafiasan gondolkodó és cselekvő embereket, akik egyéni érdekből készek elárulni a hazát.

Fájdalommal emlékezik meg az idegen járom alatt szenvedő testvéreinkről.

Kötelességének tartja egyháza jogos törekvéseit támogatni. De egyéni törekvéseket, melyek nem a közügyet szolgálják, nem!

— *Az egyének előhaladásukat csak saját maguk kiválósága alapján érhetik el és nem protekcióval.*

Hosszantartó, lelkes taps, zúgó éljenzés fogadta a főgondnok szavait. A közgyűlés tagjai felálltak s úgy ünnepelték Horthy Istvánt.

Dr. Baltazár Dezső püspök indítványára kimondta a közgyűlés, hogy a székfoglalót egész terjedelmében megörökítik az egyházkerületi jegyzőkönyvben.

Amerika régi és új evangelistái.

Irta: Dr. Papp Géza.

(Folytatás és vége.)

Annak a bizonyására, hogy a gyógyító evangelisták minket is érdekelnek, idézem egy amerikai magyar református lelkésznek egyik napilapban nem régen közölt jelentését: „Csodálatos utak. Hetek óta városunkban tartózkodik már egy „evangelista“, névszerint John W. Sproul. Több ezer embert befogadó, hatalmas „tabernacle“ van építve számára s az minden este tömve emberekkel. És Mr. Sproul prédikál, hirdeti az Istenben vetett bizodalmat s az imádkozás erejével betegeket gyógyít. A modern kor embere azt mondja rá, hogy „ráimádkozással“ nem lehet gyógyítani. Jézus pedig úgy tanít, hogy a hitből származott imádság megtartja a betegeket... N. N. testvérünket még a nyáron szélhűdés érte. Isten segédelmével lassanként javul az állapota, de bal karját még mindig nem tudta megmozdítani. A beteg ember minden fűszálba kapaszkodik. Elment Mr. Sproul egyik istentiszteletére. Az evangelista imádkozott érte. Szertartásos cselekmények között ráparancsolt: emeld fel, emeld fel a karodat! És a tömeg így reá zúg: higgy, és az Isten megsegít!... A beteg ember ott áll minden ízében reszkelve, erőlködik... és a csuda megtörténik: nem egészen bár, de félig fölemeli eddigelé mozdatlan karját. A tudomány a szuggeszció elméletével magyarázza ezt. Ismeretlen mező még a tudomány számára is, de bizonyos dolog, hogy az autoszuggeszció, mely nem egyéb, mint a lélek munkája s amelynek egyetlen alapja a hit: már eddig is sok csodát művelt. Ha ugyan „csodának“ lehet nevezni azt, amikor a lényegében ismeretlen szuggesztív erő megálljt parancsol a romboló kórnak ott, ahol az ilyen fordulat még egyáltalán lehetséges. Bizonyos azonban, hogy ez a „csoda“ csak a hitnek, a léleknek, az Istennek munkája. Vajha így lenne s valódi gyógyulást jelentene N. N. testvérünk esetében is. Imádkozunk érte, de ne feledjük el, hogy a jó Isten akarata mégis magasabb és erősebb, mint a mienk s hogy az is meg van írva: „Ne kísérsd a te Uradat, Istenedet.“ „Mindazonáltal ne úgy legyen, amint én akarom, hanem amint Te“.

A múlt év végén pedig egyik napilap egyházi

rovatában egy csatlakozott magyar református egyházzal kapcsolatban a következő közleményt olvastam: „Az összejövetelek legszebb eseménye volt kedden este, amikor gondnokunknak, N. N.-nek feloldali szélhűdésben szenvedő feleségét hozták fel a templomba, Jézus színe elé. A szélhűdött asszonyt karjaira vette a testvéri szeretet, hogy teljesítse szíve óhaját s elhozta az Úrnak házába, hol a lelkész imádkozott érte... Nem volt egy lélek sem, aki ne imádkozott volna buzgón, igazán. És az igazságnak drága pecsétje volt a testvéri csók, amivel asszonyainknak jóformán mindegyike köszöntötte a szélütött testvért ott, az Isten megszentelt házában.

Az Interdenominational Evangelistic Association bejegyzése szerint húsz évvel ezelőtt 1400 evangalista volt, bár közülök csak 650 működött. Főhadiszállásuk Winona Lake, Indiana volt.

Egy idő óta azonban az evangelisták száma fogy. Dr. William A. Biederwolf, a hírneves evangalista szerint ennek az egyik oka az, hogy a háború óta a denominationalis (felekezeti) irányzat lett uralkodóvá az interdenominationalis (felekezetközi) helyett. Az evangelisták térvesztésének másik oka az, hogy a gyülekezeti lelkészek nem szeretik őket. S ezen egy pillanatig sem csodálkozhatunk, ha tudjuk, hogy volt már több olyan evangalista, aki a gyülekezet lelkészenek a munkáját a szószékről nyíltan gáncsolta és elégedetlenségét fejezte ki afelett, hogy kevesen térnek meg. S mikor egy ilyen vakmerő evangalista beszédének a hatása alatt rövid idő alatt aránylag többen tértek meg, vagy többen csatlakoztak az egyházhoz, sokan nem vették észre, hogy az a siker, amit az evangalista látszólag elért, voltaképpen nem az ő érdeme, hanem a helybeli lelkész munkájának az eredménye, aki már régóta csendben, szorgalmasan munkálkodott. Arra is volt már eset, hogy az evangalista a helyzetet a maga javára úgy kihasználta, hogy a gyülekezet hűségesen dolgozó lelkésze kénytelen volt más helyet keresni magának.

Általában el lehet mondani, hogy az evangelistaság Amerikában ma már nem hivatás, hanem rideg, számító üzlet s egyeseknek, akik jól értenek hozzá, a legjövendelőbb „ipar“.

Egy angol folyóiratban nem régen olvastam, hogy egy Aimee Semple MC. Pherson nevű modern evangelistanő hat évi működése alatt 600,000 dollárt keresett. Ez a még Amerikában sem mindennapi üzleti siker arra a nyilatkozatra késztette ezt a (folyóiratban közölt fényképe után ítélve) öltözködésében és megjelenésében is nagyon modern fiatal hölgyet, hogy ő „az ő delejes művészetével, mellyel a newyorki színházak művészete nem bírja ki a versenyt, el fog homályosítani minden evangelistát Amerikában.“ Az a terve, hogy Amerika óriási területén az evangalista sátrak végtelen láncolatát építi ki.

A modern evangelistákról szóló ismertetés hiányos volna, ha nem tennénk említést William Ashley Sundayról, akit népiesen Billy Sundaynak neveznek. Mindenki tudja róla, hogy evangalista

körútjaira különvontan utazik, hogy libériás sofőrje, nagy szolgazemélyzete van és hogy egy campaignon többet keres, mint egy rendes pap egész életében.

Billy Sunday folyó év január 8-án St.-Louis, Kentuckyban hét hetes lélekmentő campaignt kezdett. Több, mint 15,000 ember hallgatta végig a 64 éves „evangelista predikátor” első két előadását a Coliseumban, ahol lángoló szavakkal, akrobatához illő ugrásokkal és a levegőbe irányzott hatalmas ökölesapá-okkal esetezte a világ romlottságát, a modernismust, amelyekért az ördögöt vádolta.

„Terjesszék a Szentírás szavait hűen és őszintén”. — tanácsolta a papoknak Sunday — „és az ördög egy héten belül a kórházba kerül.”

Majd a mai fiatalság romlottságára tért át. „Inkább elviselném azt, hogy a leányom egy vak kutyát csókoljon meg, egy szöges drótkerítésen keresztül, péntek este és a hónap tizenharmadik napján, mint minden harmadik este új udvarlójával lássam együtt, elsötétített szobában.”

Aztán az utazó ügynökök és a prohibíció viszonyáról szólva, ezeket mondotta Sunday:

„Pár esztendővel ezelőtt még azoknak az utazó ügynököknek volt a legnagyobb sikerük, akik a legtöbbet tudtak inni és akik a legpiszkosabb történetekkel tudták a rendelőket mulattatni. Ma azonban az ilyenek lyukas cipőben munka után járnak. Az utolsó tíz év alatt egy részeg utazó ügynökkel sem találkoztam.”

Aztán a mozigyárosok ajánlatairól szolt Sunday és az élénk hasonlatok által jó hangulatba hozott közönséghez így szolt: „Egymillió dollárt ajánlottak fel nekem a mozitársulatok arra az esetre, ha játszani fogok egy filmben. Én azonban azt feleltem erre: Nem, még egy millió dollárért sem. Nem mintha a mozi ellensége lennék. Isten szavait és Isten ügyét semmi pénzért, még százmillió dollárért sem fogom piacra bocsátani.”

Ezután perselyezésre került a sor, ugyancsak hullottak az öt és tíz centesek, sőt a dollárosok is a perselybe.

Legújabbban az evangelisationnak két szolidabb módja van nagyon elterjedve Amerikában. Az egyik a „pastoral evangelism”, mely abból áll, hogy a helyi lelkész egy énekessel, vagy más vendégszereplővel együtt végzi teendőit. A másik a „visitation evangelism”, amelynek az a feladata, hogy az egyháznak minél több tagot szerezzenek a családoknál és magánosoknál tett látogatások által. Az illető evangelisták gondosan ki vannak képezve arra, hogy a legkülönbözőbb esetekben hogyan járjanak el. Százezer és százezer otthon ajtaja nyílik fel a buzgó evangelisták előtt és ezeket és ezeket nyernek meg így az egyháznak.

*

A modern evangelisták munkájának a láttára engemet az az érzés fog el, mely Jézust eltöltötte, mikor „beméne az Isten templomába, kiüze mindazokat, akik árulnak és vásárolnak vala a templomban; és a pénzváltók asztalait és a galamb-árusok székeit felforgatá és azt mondá nekik: Meg

van írva: Az én házam imádság házána mondatik. Ti pedig azt latroknak barlangjává tettétek.” (Máté 21₁₂₋₁₃.)

Sőt a régi evangélistáktól is, akik pedig Amerika vallási életének hosszú időn át gondviselés-szerű ápolói voltak, a hitelvi különbségeken kívül elváltak az ő keresztyén életfelfogásuknak az egyoldalúsága is.

A vallási élet eszményi fejlődését én az evangélisták alsóbbrendű munkájának a mellőzésével, sőt kiküszöbölésével, a mai kor követelményeinek megfelelő s az élet minden viszonyára kiterjedő, célszerűen megszervezett lekipásztori munka által tartom elérhetőnek. Ebben az irányban egyes amerikai protestáns egyházak hatalmas lépéssel haladnak előre, de ezt a problémát az egész országra nézve nem tudják megoldani több ok miatt azért sem, mert Amerikában óriási tömegek élnek egyházon kívül és olyan szekták kötelékében is, melyek nem állanak tiszta evangéliumi alapon. Ezért Amerika zavaros és rejtelmes vallási világához — sajnos — valószínűleg még hosszú időn keresztül hozzá fognak tartozni az evangélisták.

Közélet

A legátus.

Írta: Kallós Tivadar, márokpapi lelkész.

Mint a kerület központjától, Debrecentől távol fekvő, eldugott, határszéli falu lelkésze, mindig bizonyos érdeklődéssel várom a legátust . . . milyen kedves lesz elbeszélgetni Debrecenről, a kollégiumról, a professzorokról, az ottani egyházi életéről stb., hogy fel fog elevenedni régi, boldog diákéletem is!

Bizony, sokszor csalatkozom, leginkább csak kevésse elégtetik ki érdeklődésem!

Legátusaim között voltak gimnázisták, kiknél redukálom érdeklődésem igényeit, hiszen még nem választottak pályát, hiszen még csak az „érettségi” izgatja őket; képezdészek, kiktől már többet várok, hiszen „belső ember”-ek, munkatársak lesznek s különösen figyelem, hogy milyen a készség bennük az egyházi zene iránt, mert felfogásom szerint egyszerű istentiszteletünkben a művészi részre különös gond fordítandó és örömmel konstatalom, hogy a mindig is jóhírű debreceni képezdék növendékei megfelelnek a várakozásnak, így a Kelemen Gyula lelkésztársam rajzában szereplő otrokköszörülő, az éneket skálázva kezdő kántorok már csak ritka múzeális típusok.

A theologusoktól aztán elvárom, hogy minden téren tájékozottsággal birjanak! Akadnak is közöttük, különösen a papfiúk! De vannak, akik csak részben ismerik professzoraik kiválóságait, kálvinista Rómánk lelkészeit, templomait, kerületünk jeleseit, az egyházépítő munkát! Ilyenkor elgondolom, hogy ezek nem élnek bele magukat abba a légkörbe, melyből táplálkozniok kell! A pályaszeretnek, az arra rátermettségnek nemcsak az az ismérve, hogy

Spinóza tanaival, a deutezro Ézsaiással, a synopsis-sal, a Soppenhauer filozófiájával ismerős az ifjú Thimótheus, hanem az is, ha a gyakorlati élet jelenségei érdeklők, az Alma Mater szelleme átítatja egész valóját, ha professzorainak emelkedett gondolatvilágába igyekszik feljutni, ha a jeles predikátorok hatása meglátszik szónoklatán, ha a vallásos belmissziói munkában már tevékenykedik, ha a kötelességteljesítés, kálvinista önérték, megalkuvást nem ismerő célkitűzés egy-egy példaképét látja meg kerületünk jeleseiben!

Ugyanazért sokra becsülöm a lelkész-képzőintézetet, aminek szerepe a mindennapi kenyér fontosságával bír a theologus nevelésben az egyetem mellett. Ennek kell szétválasztani azt az ózondús levegőt, melynek élvezése erős, nyakas, hamisítatlan kálvinista jellem, krisztusi alázatosság, önfeláldozásig menő egyházszereket megszerzésére fejleszt. E feladatát megvalósítani tagadhatatlanul odaadással törekszik s hiszem, hogy a teljes siker küszöbén áll!

A magam kiesínyes nézete szerint bevezetném még a munkaprogrammba a következőket:

a theologus ifjúsággal összejöveteleket tartanék, melyen a professzorok, lelkészi kar, vallás-tanárok, kollégiumi tényezők jelen lennének s a közvetlen érintkezés hatásának áldása jótékonyan befolyásolná lelkületüket;

csoportonként fel-felkerestetném velük a lelkészi hivatalokat, az anyakönyvvezetőséget, az adminisztratív munka megismerésére, a központi lelkészi hivatalt;

egyh.-ker. gyűléseinkre állandóan vezetném őket, hogy tájékozódást szerezzenek az egyház-kormányzat, a most különösen megoldásra váró feladatok rejtekeiben eligazodni, hogy nagynevű püspökünk nagyszerű egyénisége, tündöklő kvalitásai mintegy szügerálják őket helyes, célravezető Sionunk bástyáit megvédő világnézet megszerzésére;

mint a leány-kálvineum „lady patronesse“-ket kér fel árva, rokontalan növendékei társadalmi műveltségének fokozására, úgy a theologus ifjúságnak a professzorok, lelkészek, a helyi egyházi élet notabilitásai lennének segítségükre — társaságba bevezetéssel — a rutinozódásban, mert hiába a szellemi felkészültség, a világ előtt mégis csak tekintetbe van véve a „ruha tisztesség“ külsőséges elve!

Belső erővel, külső tetszetőséggel menvén ki ifjaink a „munkálkodás mezejére“, bizony nem haszontalanul fogják vagdálni a levegő-egyet, hanem megbecsülést parancsolnak elhivatásuk, pásztorkodásuk, testületük számára! Úgy legyen!

Külföld

A pápa és a fasiszta kormány között a már régebbi ideje feszült helyzet éles szóváltásban csattant ki. XI. Pius fogadta a római egyházmegyei bizottságot s nyilatkozatot olvasott föl előtte, amelyben helytelenítette az olasz katolikus-

nationalista kongresszus megtartását és fasiszta szellemű kijelentéseit. Tiltakozott a nevelés állami monopolizálása ellen; kijelentette, hogy a „római kérdés“ elintézésénél a Szentszék és az őt annak idején „kifosztott“ olasz állam nem lehetnek egyenlő tárgyaló felek; végül egyenesen káromlásnak nevezte a vallási és az egyházi politika közti megkülönböztetést, amely szerinte épp annyira helytelen és veszedelmes, mint különbséget tenni katolikus vallás és katolikus egyház között, vagy régi jó szabadkőműves és klerikális módra, megkülönböztetni egymástól katolicizmust és klerikalizmust. „Ezek a kijelentések — mondotta a pápa — igen szomorúak, de még szomorúbb az, hogy katolikusok tapsoltak nekik!“ — A pápa e nyilatkozatára a fasiszta lapok egész pergőtűzzel feleltek. A Tribuna arra hívja föl a pápát, hogy számoljon a tényleges erőviszonyokkal, örüljön neki, hogy a fasiszta Itália a katolikus vallás szigorú egységében akarja megőrizni a nemzetet és ne ragaszkodjék kiesínyesen bizonyos különleges és szükségképen korlátolt hatalmi eszközökhöz. — A Stampa türhetetlennek mondja, hogy az egyház a vallás örve alatt olyan politikai szervezeteket akarjon fenntartani és olyan célokat előmozdítani, amelyek nyílt ellentétbe helyezik az állammal. — Az Impero megéppen tapintatlannak és hálátlannak nevezi a pápa beszédét, amelynek keserű hangja felülmulja az összes megelőző pápák kirohanásainak keserűségét az egykori liberális-szabadkőműves olasz állam ellen; biztosítja a pápát, hogy ha szakításra találna kerülni a sor, az olasz katolikus tömegek, vagyis a lakosság 99 százaléka nem a pápa, hanem Mussolini mellé fognának állani. Végül a Popola d'Italiában maga Arnaldo Mussolini, a „Duce“ testvére mutat rá arra, hogy „a katolicizmus nagysága részben rómaiságából következik“, tehát a pápaság maga alatt vágja a fát, ha Rómával és Róma nemzetével ellentétbe helyezkedik. A történelem könnyen megismétlődhetik. Gondoljunk csak a nagy Napoleonra, aki először szövöttek a pápával, aztán becsukatta! (vi.)

Északamerika katolikusai és a Vatikán. Több svájci, részint egyházi, részint világi lapban nagyon érdekes közlések olvashatók legújabbán arról a kényes helyzetről, amelybe a pápaság az által került, hogy központi intézményeinek és diplomáciájának fenntartására, az egy idő óta csökkenő „péterfillérek“ pótlásául 150 millió dollárnyi kölcsönt kényszerült az Unió pénzfejdelmeitől fölvenni. A kölcsönügyletet Smith, a newyorki kormányzó és elnökjelölt bonyolította le a kibocsátásban; zálogául a Vatikán műkincsei vannak lekötve, kezeseiül pedig a legelőkelőbb észak-amerikai római katolikusok szerepelnek. Már most, — így szólnak a közlések — Amerika római katolikusai a pápaságnak ezt a rájuk szorult voltát arra használták fel, hogy a múlt (1927) év őszén egy nagyon erélyes hangú memorandumot intéztek a szentszékhez, amelyben annak beható reformját kívánták — természetesen hitéleti és hittani kérdésekhez nem nyúlva. Így rámutattak arra a képtelen helyzetre, hogy a Szentszék tisztviselői és

a bíbornokok között az olaszok és a spanyolok abszolút többségben vannak; hogy a pápa maga négyszázad óta mindig olasz stb. Kérték a sürgős változtatást e tekintetben, a bíbornoktestületben a különböző nemzetek arányos képviselőit s általában a római katolikus egyház universalismusának erősebb kiemelését. Az emlékirat állítólag nagy megdöbbenést keltett a hitelezőitől ekképen sarokba szorított Vatikánban, — fogható hatása azonban egyelőre nem mutatkozik. *ri.*

Az orosz atheista szövetségnek 250,000 tagja van és esztendőnként körülbelül néhány 10,000-nyi agitátor nyer benne kiképzést. Kiad három lapot, illetve folyóiratot, összesen több mint 20 millió példányszámban s ezenkívül 2 milliónyi példányszámú könyvet, röpiratot, röpcédulát terjeszt el. A szövetség, a szovjetkormánytól is melegen támogatva, minden alkalmat megragad a nagyarányú demonstrációra, így különösen a nagy keresztény ünnepek alkalmával, amelyeknek, atheista alapon, ellenképeit szokta megrendezni. A legutóbbi húsvétkor Moszkva minden uccáján hangszórók voltak felállítva, amelyeken keresztül képzett atheista szónokok „leplezték le“ a húsvét (a legnagyobb orosz keresztény ünnep) „babonáságait“ s amellet nagy számmal rendeztek a keresztény ünnepet majmoló atheista „feltámadási“ ünnepélyeket is. De azért a moszkvai keresztény templomok — mint ezt maga az „Antireligiosnik“ c. folyóirat elismeri — húsvétkor mégis zsúfolva voltak! *ri.*

A temetési koszorúkkal üzött oktalan tékozlást néhány óv óta szépen megállította Svédországban Hedin kisasszony, a nagy Ázsia-kutató Hedin Sven testvére. Hosszú és alapos propagandával elérte, hogy Svédországban ma már a legelőkelőbb körökben is szokássá vált a halotti koszorúkra szánt pénzt egy úgynevezett „Blumster Funder“ (Virág-alap) számára adni, amely jelenleg már annyira megerősödött, hogy egyéb emberbaráti és szociális célok munkálása mellett több mintaszerű munkástelepet is — valóságos kis városokat — tudott létesíteni. A gazdag és előkelő svéd emberek ma már legtöbbször végrendeletileg hagyják meg haláluk esetére a koszorúk és virágok mellőzését s az azokra szánt összegeknek a „Blumster Funder“-hez csatolását. — Minálunk is csak egy-két okos, előkelő és helyes kálvinista gondolkozású egyénnek kellene elindulnia a példaadással és egy kis propagandával s előbb-utóbb bizonyosan volna eredménye! Az erdélyi református egyházkerület kolozsvári leánynevelőintézete fölemelésében igen jelentékeny szerepük volt azoknak az összegeknek, amelyek két erdélyi püspök temetése alkalmával folytak be koszorúválság címén erre a célra, az örökké élő és munkálkodó Isten dicsőítésének áldott lehetőségévé magasztalva föl — ahogy igazi kálvinisták között illik — még a gyászt is. *ri.*

Halottaink

Bede László máramarosszigeti lelkész, lyceumi gondnok, egyházkerületi és egyházmegyei tanácsbíró, áldásos életének 54. évében, június 16-án váratlanul elhunyt. Debrecenben végezte tanulmányait, majd a debreceni református főgimnáziumnak lett vallásánára. Innét gróf Tisza István fia mellé távozott nevelőnek, később pedig a máramarosszigeti lyceum vallásánarává választatott meg, ahol az intézet megerősödésében igen jelentékenyen közreműködött. Éveken keresztül szerkesztette a „Jó pásztor“ című vallásos heti lapot. Áldott legyen emlékezete!

Különfélék

40 éves találkozó. A debreceni református főgimnáziumban negyven évvel ezelőtt érettségit tett növendékek június 24-én tartották találkozójukat. Délelőtt istentiszteleten vetek részt, mely alkalommal dr. Révész Imre lelkiptásztor hirdette az igét. Az istentisztelet után a kollégium kistanácsstermébe vonultak a találkozó résztvevői, ahol fájdalommal állapították meg, hogy tanáraik közül egy sincs az élők sorában és 76 osztálytársuk közül már 36-an hunytak el. Délben közebed volt, melyről azzal oszlottak szét, hogy 5 év múlva újból találkozhatnak.

A sárospataki theologiai akadémián b. e. Harsányi István elhunytával megüresedett ó-szövetségi tanszékre helyettes tanáruul Zsíros József ondi lelkész alkalmazták.

A Dóczi-intézet elnevezés hivatalossá lesz. A debreceni református egyház felső leánynevelő-intézetét mindenütt Dóczi-intézet néven említik. Ennek dacára az elnevezés mindeztideig nem volt hivatalosan elismerve. Most az iskola igazgatótanácsa javaslatot terjeszt ez ügyben az egyház presbitériuma elé. Illő, hogy ezt az országosan ismert szép nevet hivatalosan felvegye az intézet, kiknek igen nagy jelentőségük volt az intézet életében. Az egyik Dóczi Gedeon, az intézet első igazgatója, a másik Dóczi Imre középiskolai felügyelő, akinek vezetése alatt az iskola megismosodott. Erdekes, hogy e két kiváló tanügyi férfiú egymással semmi rokonságban nem volt.

Lelkészbelktatás. Junius hó 17-én iktatták be Amacon új hivatalába Siető Pal volt adorjáni lelkész. A beiktatást Széll György esperes végezte.

A debreceni református főgimnázium érettségi vizsgálatára szép sikerrel zárult június 25-én. Az érettségi vizsgálat elnöke dr. Dóczi Imre középiskolai felügyelő, kormánybiztosa pedig Madai Gyula budapesti középiskolai tanár, országgyűlési képviselő voltak. Jelesen érett 12 tanuló, jól érett 13 tanuló,

FEST, MOS, TISZTIT KONCZ kelfestő, vegytisztító és gőzmosó nagyüzeme **Péterfia-u. 30.**
Fióküzletek: Piac-utca 18. (Bikával szemben)
 és Szent-Anna-utca 2. szám alatt.

érett 22 tanuló. Két hónap múlva teendő vizsgálatra 8 tanuló, egy évre teendő vizsgálatra pedig 1 tanuló utasított.

A budapesti református theologiai akadémia igazgatója a következő hat évre Dr. Sebestyén Jenő lett.

A kaposvári református gyülekezet június 17-én szép ünnepélyt tartott, melynek keretében tették le a gyülekezeti ház alapkövét.

A kecskeméti református kollégiumi Diák-szövetség tagjai június 17-én tartották harmadik találkozójukat. Dél előtt 9 órakor istentiszteletet tartottak, melyen Dr. Sebestyén Jenő volt kecskeméti diák prédikált. Istentisztelet után közgyűlést tartottak az Ó-kollégiumban, majd az Új-kollégiumban művészi számokkal gazdag matiné.

A kistemplom renoválási munkái a befejezés felé közelegnek. Még belül folyik ugyan a munka, de augusztusra ismét megnyílnak a templomajtók az oda vágyakozó hívek előtt. A torony alá a református egyház emléktáblát fog elhelyezni a következő szöveggel: „E szent hajlék a debreceni reformátusok jókedvű adakozásából épült 1719—1725. években. Falai közt folyt le 1860 január 11-én a tiszántúli református egyházkerület közgyűlésének hősiestiltakozása a magyar protestáns egyházak ősi szabadságát elkobzó osztrák császári pátens ellen. Az emléktáblát az egyház a templomnak 1928-ban befejezett megújítása alkalmából állította.”

A debreceni református egyház leány polgári iskolájának tornavizsgálója szép sikerrel ment végbe június 24-én az intézet udvarán.

A debreceni református Leánygimnázium igazgatósága értesíti az érdekelt szülőket, hogy a gimnázium I. osztályába a felvételek július hó 5-ig naponta d. e. 11—12. óra közt az igazgatói irodában eszközöltnének. A felvételhez szükséges: 1. születési bizonyítvány, 2. újraoltási bizonyítvány, 3. iskolai bizonyítvány.

A furtal református egyház június 24-én avatta fel megújított templomát. Reggel 9 órakor istentisztelet volt, melyen Kiss Antal lelkész imádkozott, az ígét pedig Székelyhidi Béla lelkész hirdette. Istentisztelet végeztével a presbitérium és a egyházközség belmissziói bizottsága tartottak értekezletet. Délután vallásos ünnepség volt, melyen dr. Erdős Károly debreceni lelkész-képző-intézeti igazgató a templomról tartott előadást. A vallásos ünnepséget lelkészértekezlet követte, este pedig szeretetvendégség volt, melyen több, értékes előadás hangzott el.

A faszori egyházrész temploma 15 éves fennállása alkalmából hálaadó istentiszteletet tartott, melyet közgyűlés követett. A közgyűlés elhatározta, ohgy a gyülekezet legsűrűbb lakosságú helyén, a

keleti pályaudvar felé eső részen gyülekezeti otthon létesít az Íge rendszeres vasárnapi hirdetésére, 1,000 lelket befogadó nagyteremmel s több egyháztársadalmi és szociális munkák végzésére alkalmas kisebb termekkel. A költségek fedezésére a közgyűlés 300,000 pengőt irányozott elő.

Az Országos Református Theologus Szövetség debreceni konferenciája június 21—23. napjain ment végbe. A konferencián mintegy 150 theologus vett részt. Csütörtökön reggel 8 órakor az oratóriumban istentisztelet volt, melyen I. János 3. 16. v. alapján Solymossi József debreceni szenior hirdette az ígét. A reggeli istentisztelet után a kollégium dísztermébe vonult az ifjúság, ahol megtörtént a konferencia ünnepélyes megnyitása. A konferencia tanár-elnökéül dr. Erdős Károly lelkész-képző-intézeti igazgató választott meg. A konferencia megalakulásával kapcsolatban táviratilag üdvözölte a Kormányzó urat, dr. Baltazar Dezső, dr. Ravasz László, dr. Révész Kálmán és dr. Antal Géza püspököket. Az első előadást Csikesz Sándor egyetemi tanár tartotta. „A leendő református pap jellemvonásai a theologusban” címmel. Az előadást komoly eszmecsere követte. — Csütörtökön délután dr. ifj. Viktor János, budapesti theologus akad. professzor. „Viszonyunk a római katolicizmushoz”, pénteken pedig dr. Erdős Károly „A lelképásztor felelőssége” címmel tartott értékes előadást. Szombaton szinten előadások hangzottak el, délután pedig a Theologus Szövetség nagygyűlése folyt le. A konferencia résztvevői megtekintették Debrecen város nevezetességeit: a kollégiumi nagykönyvtárt, a kollégiumi múzeumot, a Siketnéma-intézetet, templomokat, egyetemet, református főgimnáziumot. — A szép sikerrel és gazdag gyümölcsözéssel végződő konferencia minden sikeréért és áldásáért legyen Istené a dicsőség.

A debreceni Rákóczi ucai református elemi leányiskola növendékei június 19—20. napjain jól sikerült évzáró ünnepélyt rendeztek ifjúsági Vöröskereszt-csoportjuk és az ORTE. javára.

A kecskeméti egyházmegye tanítóegyesülete évi rendes közgyűlését Vezsenyén tartotta június 25-én. Megelőző estén az egyesület tagjai a Kálvinkulturházban hangversenyt rendeztek.

A szikszói református Nőegylet július 1-én, délután 5 órakor templomi hangversenyt rendez.

A királyhágó-melléki református egyházkerületben Sulyok István püspök hivatalos látogatást tett a kerület 15 egyházközségében június 5—17. napjain.

A Dalmát-tengerparton július és augusztus hónapokban állandó belgrádi KIE. Augusztus első két hetében magyar fiúk és leányok számára ugyanott külön tábor lesz. Három cserkészfiút ingyen vendégül látnak. Heti ellátás díja fiúknak 24 pengő, leányoknak (házban) 28 pengő, szerb vasúton a költségek egyharmadát kell fizetni. Lent lesz a

KUN JÓZSEF késműves és műköszörús Debrecen, Széchenyi-utca 1. sz.

református ág titkára is. Érdeklődni lehet Dobos Károly orsz. titkárnál Budapest IX., Üllői út 29. II. emelet.

Olesó üdülés a Balatonnál. Lelkészek, tanárok, tanítók és általában ifjúsággal foglalkozók részére július 21—24-ig villanyvilágítással felszerelt kényelmes barakokban üdülőtábor tart a Keresztény Ifjúsági Egyesületek Szövetsége. Féljegy. Külön strand. A három és félnapi ellátás díja a részvételi díjjal együtt összesen 9 pengő. Jelentkezni lehet július 12-ig egy levelezőlapra. A jelentkezés alkalmával 4 pengő előre küldendő be KIE. Szövetség címén, Budapest IX., Üllői út 29. II. emelet.

Városi fiatal emberek részére augusztus 1. és 5. között lesz KIE konferencia Balatonszárszón, melyen a magyar városok mindenféle foglalkozású ifjúsága lesz képviselve. Részvételi díj 13 pengő. Minden résztvevő kap féljegyet. — Lapunk fiatal ember olvasóinak figyelmét külön hívjuk fel a konferenciára, mely elsőrendű üdülési alkalom is lesz. Az üdülőtelepen kényelmes barakkok vannak villanyvilágítással, háromszori étkezés. Naponta egy előadás, esténként táborüzek. A konferencia utolsó napja egybeesik a Balatoni Szövetség által rendezendő országos Balatoni Nappal, melynek záróakkordja lesz a Balaton kivilágítása. — Meghívót lehet kérni a következő címről: Keresztény Ifjúsági Egyesületek Szövetsége Budapest, IX. Üllői út 29., II. emelet.

A szerkesztésért és kiadásért felelős a lap tulajdonos:
Dr. KUN BÉLA.

Postatakarékpénztári csekkszáma 143,916.

Pályázat tanári állásra.

A *kiskunhalasi* református Szilády reálgimnázium igazgatótanácsa pályázatot hirdet *magyar-német* vagy *angol* szakos rendes, esetleg helyettes tanári állásra. Pályázhatnak protestáns vallású okleveles tanárok, vagy szakvizsgás tanárjelöltek, akik okmányokkal igazolják életkorukat, képesítésüket, eddigi működésüket, családi állapotukat. Fizetés, mint az államnál. Nőtlen tanár az internátusban olesón kap élelmezést. Az állást szept. 1-én kell elfoglalni. Az Egyháztanácsához intézendő folyamodványoknak az igazgatósághoz beküldésének határideje augusztus 1. Személyes bemutatkozás kívánatos.

Kristóf József,
igazgató.

A szakértő biztonságával vásárolhat mindenki

Kardos László

vászon-, fehérneműek és kelengye üzletében
Debrecen, Kossuth-u. 9. Alapítva 1831. évben
Legnagyobb vászonüzlet!
Jó minőség! Szabott árak! Nagy választék!

SZÁNTÓ JÓZSEF

papi-, úri- és egyenruhakészítő szabó-cég
Hódmezővásárhely, Fő-tér (saját ház).

Számos elismerőlevél művészi, jó munkáért.
Éremkitüntetések különböző kiállításokról.

Legcél szerűbb ajándék lelkész urak részére a palást.

Tekintetes

Szántó József úrnak
Hódmezővásárhely.

Igen tisztelt Szántó Úr!

A gyülekezetem nő tagjai által rendelt palást végtelenül megnyerte tetszésem s azzal nagyon meg vagyok elégedve. Miután kedves ajándékról van szó — természetesen — nem tudták a pontos méreteket elküldeni s így a palást hossza egy kissé nagy, egyébként kifogástalan. Ép ezért visszaküldöm Önnek azzal a kérréssel, hogy a hosszából kb. 8—10 cm.-t felvenni sziveskedjék.

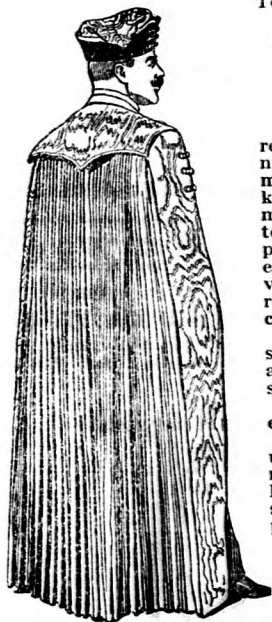
Nagyon kérem Szántó urat, sziveskedjék úgy elkészíteni, hogy a pünkösdi ünnepek alkalmával szolgálni tudjak benne.

Az anyag kitűnő, az elkészítése egyenesen csodálatos.

Adja meg az Egek Ura Szántó úrnak azt a boldogságot és örömet, hogy jó erőben és egészségben s kitűnő munkakedvvel készíthessen még el nagyon sok palástot.

Mezőgyán, 1928 május 10.

Tisztelettel
Téglás Ferenc,
ref. lelkész.

Lelkész és Tanító urak!

Tekintettel a mai nehéz anyagi viszonyokra, az eddigi 6 havi hitel helyett

12 havi részletfizetés mellett
készítetek

papi és polgári öltönyöket, palástokat,
női szabóságomban kosztümöket, felöltőket és
mindennemű női ruhákat a legizlésebb kivitelben,
jutányos árak mellett.

TEGDES JÁNOS

női és férfiszabó Debrecen, Péterfia-u. 56 sz.

Schuller Sámuel

szobafestő, mázoló és tapétázó mester
Debrecen, Simonffy u. 25. Telefon 806.

Templomfestést vállal.

Költségvetés díjtalan.

Szép és jó munkáért ezüst éremmel kitüntetve.

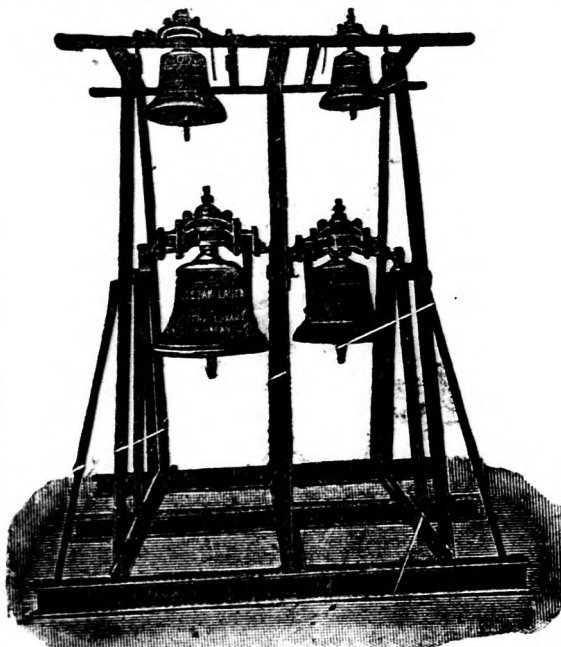
Debreczeni István
órásmeister
Debrecen, Péterfia-u. 8.

Speciális órák javítása
Mindennemű órák raktára.

Az 1926. évi debreceni iparkiadáson díszoklevéllel, a budapesti és székesfehérvári orsz. kiállításon aranyéremmel kitüntetve.

SZLEZÁK LÁSZLÓ

harang-ércöntőde, harangfelszerelés és haranglábgyár
BUDAPEST, VI, FRANGÉPÁN-UTCA 77. SZ.
(Saját házában). A nyugati pályaudvartól induló BUR vasúti „ÓR-HÁZ” megállóhely A) B) C) J) kocsikkal. Telefon: Lipót 813-53

Az 1930. évi párisi világ, 1921. és 1923. évi vasipari kiállításon aranyéremmel, az 1925. és 1926. évi kézműipari tárlaton a m. kir. kormány által díszoklevéllel, az 1927. évi budapesti, székesfehérvári és szentesi kiállításokon a nagy aranyéremmel kitüntetve. — Számos egyházi elismerőlevél.

SESZTINA LAJOS

vasnagykereskedése
Debrecen.

Alapította 1819-ben Sesztina János.

✱

Kitűnő lőtöképességű magyar „Perpetuum“-kályhák.

Magyar gyártmányú zománc-edények,
zsír-bödönök, disznófió-kések, husvágó-gépek.

Telefon 6. és 15-48.

„Méliusz”

könyv-, zenemű-, papír- és írószekkereskedés
DEBRECEN, FERENC JÓZSEF-ÚT 26.
Telefon: 2-70.

Vizsgai jutalomkönyvek és ifjúsági
könyvtáraknak alkalmas ifjúsági iratok
és egyéb ajándékkönyvek!

Mélyen tisztelt Igazgató,

Mély tisztelettel jelentjük be, hogy a vizsgák alkalmából jó előmenetelű tanulói részére egy olyan VIZSGAI JUTALOMKÖNYV készletet hoztunk le, melynek birtokában képesek vagyunk a legnagyobb kereslet kielégítésére.

Ezen jutalomkönyvekből különösen ajánljuk saját kiadásunkban megjelent és a legizlesebb IFJÚSÁGI IRATAINKAT, ill. MESEKÖNYVEINKET.

- Gyökössy Endre:** Debreceni mesekönyv, kemény kötés 2— P
Dr. Halmi János: Csevegő virágok, karton kötés 2— „
Tóth János: Tiszteletes bácsi meséskönyve, kemény kötés 2— „
Tóth János: Apróságok nagymeseország-ból, kemény kötés 2— „
Móricz Pál: Hortobágyi legendák 5— „

VIZSGAI JUTALOMKÖNYV.

Szerkesztette **Uray Sándor** debreceni ref. lelkész.

Két kötet (különböző tartalommal).

Igen tetszetős, tarka kötés, piros vászon sarokkal.
Példányonként ára 2 pengő.

Ez a kétféle VIZSGAI JUTALOMKÖNYV élénken megragadja a gyermeki lelket. Tárnya, előadási modora, közvetlen utat talál az ifjúság szívéhez s nemes tartalommal tölti be azt. Vallásos és hazafias, több helyen irredenta irányért máris nagy keresletnek örvend. Szerkesztő neve s eddigi irodalmi működése kezesség arra, hogy bizvást odaadjuk e nagyértékű köteteket növendékeink kezébe. Az első kötet kisebb, a második kötet inkább nagyobb növendékeknek van szánva.

Miniszterileg jóváhagyott, illetve vizsgai jutalomkönyvekkül elrendelt kiadványokból, valamint tanítói és ifjúsági könyvtárak részére megfelelő bel- és külföldön megjelent pedagógiai munkákból nagy raktár.

Midőn szolgálataink felajánlásánál a legjobb tudásunkat és előzékenységünket ígérjük, említést teszünk arra vonatkozólag is, hogy a közeljövőben szétküldésre kerülő jegyzékünket szíves áttekintésre méltatni sziveskedjék és az abból megfelelőeknek bizonyuló kiadványunkat vállalatunktól megrendelni méltóztassék.

Debrecen város és a Tiszántúli ref. egyházker. könyvnyomda-vállalata.